

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ – PROSTŘEDÍ PRO ŽIVOT – 2025

Sklářství v ČR z pohledu nakládání s odpady

Bc. Jakub Popovič

Fakulta technologie ochrany prostředí, VŠCHT Praha

Číslo a název projektu: SS02030008 Centrum environmentálního výzkumu: Odpadové a oběhové hospodářství a environmentální bezpečnost (CEVOOH)

Prioritní téma programu: Prostředí pro život

Klíčová slova: sklářství v ČR, obalové sklo, střepy, recyklace skla, odpadové hospodářství

Sklářský průmysl v České republice má dlouhou tradici a je součástí kulturního dědictví již po několik staletí. Sklo, běžně používaný materiál, se díky svým jedinečným vlastnostem stalo nedílnou součástí každodenního života, zejména v obalovém průmyslu. Ačkoliv se výrobní proces vyznačuje vysokou materiálovou a energetickou náročností, odpadní sklo nepředstavuje environmentální problém, nýbrž cenný druhotný zdroj, čímž přispívá k posílení principů oběhového hospodářství.

Sektor sklářství je v kontextu ČR stabilní. V roce 2023 se v České republice vyprodukovaly skleněné výrobky o celkové hmotnosti 1,17 milionu tun. Odpadní sklo, primárně ve formě obalových materiálů, představuje významnou složku komunálního odpadu, a proto pro něj platí povinnost recyklace vyplývající z národní a evropské legislativy. Česká republika úspěšně plní recyklační cíle, kdy do roku 2025 je stanoven minimální cíl 75 %. V roce 2023 bylo vytríděno přibližně 203 tisíc tun odpadního obalového skla, přičemž do recyklace se dostalo 77,6 % vytríděného obalového skla.

Recyklace je dominantním způsobem využití odpadního skla v ČR. Sklo je trvalý materiál, který je teoreticky 100 % recyklovatelný nesčetněkrát bez ztráty kvality. Odpadní sklo se využívá především ve formě skleněných střepů, které jsou klíčovou složkou pro výrobu nového sodnovápenatého skla. Použití střepů je obzvláště důležité, jelikož se taví při nižší teplotě než primární suroviny, čímž se výrazně snižuje spotřeba energie.

Skládkování představuje nejškodlivější způsob nakládání s odpady a v hierarchii odpadového hospodářství zaujímá poslední místo. Rovněž zpracování odpadního skla v rámci směsného komunálního odpadu v zařízeních pro energetické využití odpadu je bráno jako nevýhoda, neboť zvyšuje celkovou hmotnost a vyžaduje dodatečnou energii na roztavení, což snižuje celkovou účinnost procesu. Preferovanou metodou pro sklo je proto materiálová recyklace.

Česká republika dosahuje vysoké míry recyklace obalového skla, což je klíčové pro dosažení environmentálních cílů a snižování energetické náročnosti průmyslu. Tato rešerše odhalila významný nedostatek komplexních a ověřených informací týkajících se nakládání s jinými druhy skla (např. ploché nebo technické sklo). Tato absence dat je významnou překážkou pro optimalizaci celého systému nakládání s odpadním sklem a brání plnému posouzení environmentálního dopadu celého sklářského odvětví.